

صفر - سال سوم (حج: ۴۰)

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ، وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ، لَهَدَمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا، وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ. إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ.

هم آنان که ظالمانه از خانه‌هایشان بیرون رانده شدند، فقط برای این که می‌گفتند: پروردگار ما خداوند یکتاست. و اگر خداوند [ستم و زیان‌رسانی] برخی از مردم [جنایت‌پیشه] را به وسیله‌ی بعضی از مردم [مؤمن] دفع نمی‌کرد، هرآینه صومعه‌ها، کلیساهای، کنیسه‌ها و مساجدی که در آن‌ها بسیار یاد خدا می‌شود ویران می‌شد. به یقین خداوند به کسانی که [دین] او را یاری می‌کنند، یاری می‌دهد. بی‌تردید خداوند نیرومند و توانای شکست‌ناپذیر است. علی بن ابراهیم می‌گوید: این آیه درباره‌ی حضرت علی علیه السلام و حضرت جعفر (طیار) علیه السلام و حضرت حمزه علیه السلام نازل شده است و این آیه: «الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ» درباره‌ی امام حسین علیه السلام است که یزید خواست که افرادی او را به شام بیاورند و آن حضرت به سوی کوفه رفت و در سرزمین طف (کربلا) به شهادت رسید.^۱

در حدیث دیگری امام باقر علیه السلام درباره‌ی آیه «وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ، لَهَدَمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا» فرمودند: آن‌ها ائمه علیهم السلام هستند، آن‌ها برگزیدگان هستند که اگر صبر و انتظار فرج از جانب خدا را نداشتند، مردم همه کشته می‌شدند. خداوند می‌فرماید: «وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ. إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ».^۲

۱. تفسیر القمی، علی بن ابراهیم، ج ۴، ص ۸۴.

۲. کنزالفوائد، کراچی، ص ۱۷۳.